

Spis treści

Wstęp	9
1. Kolej Petersbursko-Warszawska w świetle źródeł historycznych, badań i publikacji.	12
2. Zanim powstała Kolej Petersbursko-Warszawska	19
2.1. Ziemie polskie w pierwszej połowie XIX wieku – Królestwo Kongresowe	19
2.2. Rozwój dróg kołowych i wodnych w Królestwie Kongresowym	19
2.3. Rozwój połączeń komunikacyjnych w Cesarstwie Rosyjskim	24
3. Projektowanie i budowa Kolei Petersbursko-Warszawskiej	27
3.1. Pierwsze plany budowy kolei w Cesarstwie Rosyjskim	27
3.2. Budowa Kolei Petersbursko-Warszawskiej ze środków państwowych	29
3.3. Główne Towarzystwo Rosyjskich Dróg Żelaznych	33
3.4. Przebieg linii	38
3.5. Obiekty inżynieryjne	41
3.6. Stacje, budynki dworcowe, parowozownie	42
4. Miejsce linii Petersbursko-Warszawskiej w sieci kolejowej Imperium	50
4.1. Proces kształtowania sieci kolejowej	50
4.2. Petersburg	52
4.3. Gąszcz	55
4.4. Psków	56
4.5. Pytałowo	57
4.6. Rzeżyca (Rēzekne)	57
4.7. Dyneburg (Dźwińsk)	58
4.8. Święciany (Nowe Święciany)	60
4.9. Wilno, Landwarów, Koszedary, Nowa Wilejka	62
4.10. Orany	64
4.11. Grodno i Łosośna	65
4.12. Białystok	67
4.13. Łapy	70
4.14. Małkinia	72
4.15. Tłuszcz	72
4.16. Warszawa	73
5. Rozwój i przeobrażenia linii Petersbursko-Warszawskiej w okresie do 1914 roku	74
5.1. Budowa drugiego toru	74
5.2. Nowe rozwiązania techniczne	79
5.3. Nowe stacje i przystanki	81
5.4. Upaństwowienie i włączenie w sieć Kolei Północno-Zachodnich	83

6. Kolej Petersbursko-Warszawska na tle wydarzeń historycznych do 1914 roku	86
6.1. Kolej Petersbursko-Warszawska a Powstanie Styczniowe	86
6.2. Rewolucja 1905 roku i akcja OB PPS w Bezdanach	88
7. Kolej Petersbursko-Warszawska w okresie I wojny światowej	91
7.1. Perspektywa rosyjska	91
7.2. Perspektywa niemiecka	95
8. Dawna Kolej Petersbursko-Warszawska w II Rzeczypospolitej	101
8.1. Kolej Petersbursko-Warszawska w pierwszych miesiącach niepodległości Polski	101
8.2. Kolej Petersbursko-Warszawska w okresie wojny polsko-bolszewickiej	104
8.3. Traktat Ryski i kwestia granicy polsko-litewskiej	106
8.4. Odbudowa infrastruktury kolejowej	109
8.5. Linia Warszawa – Turmont w strukturze administracyjnej kolei II RP	118
8.6. Charakterystyka techniczna linii Warszawa – Turmont	122
8.7. Inwestycje kolejowe w otoczeniu linii Warszawa – Turmont	125
8.8. Znaczenie linii Warszawa – Turmont w sieci kolejowej II RP	129
8.9. Linia Warszawa – Turmont we wrześniu 1939 roku	131
9. Linia Petersbursko-Warszawska na terenie niepodległej Łotwy (1919–1940)	134
9.1. Koleje na terenie Łotwy	134
9.2. Łotewski odcinek dawnej Kolei Petersbursko-Warszawskiej	136
10. Linia Petersbursko-Warszawska na terenie ZSRR (1918–1941)	139
11. Dawna Kolej Petersbursko-Warszawska podczas II wojny światowej	141
11.1. Ziemie polskie pod okupacją niemiecką w latach 1939–1941	141
11.2. Ziemie polskie pod okupacją sowiecką w latach 1939–1941	144
11.3. Wilno i tereny Wileńszczyzny (1939–1940)	146
11.4. Aneksja Litwy i Łotwy	148
11.5. Okres od czerwca 1941 roku	150
11.6. Ofensywa Armii Czerwonej w 1944 roku	155
12. Linia Warszawa – Białystok – Kuźnica Białostocka po 1945 roku	159
12.1. Podporządkowanie administracyjne linii, pierwsze działania	159
12.2. Stan techniczny linii po II wojnie światowej i proces odbudowy	162
12.3. Rozbudowa i modernizacja linii Warszawa – Kuźnica Białostocka	165
12.4. Rozbudowa infrastruktury w rejonie granicy z ZSRR	166
12.5. Elektryfikacja linii	168
12.6. Linia Warszawa – Kuźnica Białostocka w podziale administracyjnym polskiej sieci kolejowej	170
12.7. Degradacja infrastruktury kolejowej po 1989 roku	172
12.8. Inwestycje liniowe na linii Warszawa – Kuźnica Białostocka	172
12.9. Inwestycje punktowe na linii Warszawa – Kuźnica Białostocka	179
13. Kolej Petersbursko-Warszawska na terenie ZSRR w latach 1944–1991	183
13.1. Odbudowa i uruchomienie kolei po 1944 roku	183
13.2. Ewolucja struktury administracyjnej kolei w ZSRR w latach 1944–1991	185
13.3. Zmiany techniczne na odcinku Leningrad – Łosośna	186
14. Kolej Petersbursko-Warszawska na terenie Federacji Rosyjskiej po 1991 roku	191
15. Kolej Petersbursko-Warszawska na terenie Łotwy po 1991 roku	195
16. Kolej Petersbursko-Warszawska na terenie Litwy po 1991 roku	202
17. Kolej Petersbursko-Warszawska na terenie Białorusi po 1991 roku	213

18. Rail Baltica	216
18.1. Geneza projektu i przebieg trasy	216
18.2. Parametry techniczne linii	217
18.3. Stacje	220
18.4. Znaczenie militarne Rail Baltica	220
18.5. Komplementarne inwestycje w infrastrukturę drogową i energetyczną	223
18.6. Realizacja Rail Baltica	224
18.7. Problemy finansowania inwestycji	226
Podsumowanie	229
Bibliografia	231
Wykaz skrótów	235
Jednostki miar i wag stosowane w Cesarstwie Rosyjskim	237
Kalendarz juliański	238